

Spontaniškumo grožis

Balandžio 17 – tosios vakarą, Vilniaus Menų spaustuvės Juodojoje salėje, nusišypsojo laimė pamatyti ir išgirsti premjerinę garso instaliaciją, prodiusuojamą Operomanijos - „Olympian Machine“. Idėjos ir garso montažo autorius Arturas Bumšteinas, garso įrašo režisierius Ramūnas Jasutis, o šviesų dailininkas Julius Kuršys. Šis performansas „sudarytas“ iš 12 – kos garsiakalbių, juose tarsi „įtalpinta“ po atskirą žmogiškąją sielą su labai individualia nuomone. Tiesa, tą nuomonę jie reiškė ne šiaip apie orą, ūkį ar bites, o apie prieš tai perskaitytą kelių puslapių apimties Homero „Iliados“ santrauką. Vaizdas maždaug toks: visi svečiai susėda, salėje, šviesos šiek tiek prislopinamos, tačiau visiškai neužgesinamos, į patalpą įeina visiškai ramus vyriškis su krūvele baltų lapų, su savimi nešinas stikline vandens ir mikrofonu. Ką buvo galima nuspėti, tie lapai jo rankose – performanso dalis. Taigi, nieko nelaukęs vyras pradėjo skaityti „Iliadą“ ir mes visi laukėme. Po gerų 10 – ties minučių vis daugiau klausytojų nejučiomis žvalgėsi, tikrino ar tikrai čia „pataikė“. Auditoriją apėmė sumišimas.

Vyriškis baigė skaityti ir šviesos užgeso. Staiga, tylumoje pasigirdo balsas, kuris sklido iš vieno iš garsiakalbių. Pradžioje nei aš nei, nei likusi auditorijos dalis nesupratome apie ką kalbama, tačiau ilgainiui paaiškėjo, kad tai vėl Iliada, jos atpasakojimas... Natūralus spontaniškumas pasklido ore, atmosfera tuoj pat pagyvėjo, lyg varpeliai tolumoje girdėjosi susirinkusiųjų juokas. Įsibėgėjus renginiui pradėjau pastebėti dėsningumą - garsiakalbių skleidžiami garsai susiliedavo tarpusavyje, kai buvo išreiškiami tokie pat ar bent panašaus turinio pamąstymai. Tai priminė draugiško būrio klegesį, darėsi vis jaukiau. Fone girdėjosi meditacinė muzika, kartais džiazas. Nors kai kuriuos iš performanso dalyvių „papiktino visa ši situacija ir pati mitologija“, buvo ir tokių kurie mitologiją įvardijo „poezijos viršūne“ – auditorija daugiau mėgavosi renginiu nei galvojo apie jo pabaigą. Ir visgi, norisi padėkoti už šį sumanymą, nes po renginio mačiau daugybę besišypsančių veidų, visi „atgyvėjo“, norėjosi dalintis savo spontaniška nuomone, bičiuliautis.

BIJŪNĖLĖ